

MONITIETEISET MAASEUTUOPINNOT

Rural Studies

VERKOSTO

OPINTO-
OPAS
2011–2012

Rural Studies -koordinaatioyksikkö

www.ruralstudies.fi

Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
Lönrotinkatu 7
50100 MIKKELI

Vesa Rouhiainen, opintosuunnittelija, FM
vesa.rouhiainen@helsinki.fi
044 555 6774

Eeva Uusitalo, ohjelmakoordinaattori, FM
eeva.uusitalo@helsinki.fi
044 336 6910

Sisältö

Rural Studies -monitieteiset maaseutuopinnot	3
1. OPISKELU YLIOPISTOVERKOSTOSSA.....	5
OPINTO-OIKEUS	5
Rural Studies -opinnot sivuaineena.....	5
Rural Studies -vastuulaitokset.....	5
OPISKELUKÄYTÄNNÖT.....	6
Opintojaksojen suorittaminen	6
Opintosuoritusten merkintä ja rekisteröinti	6
Kustannukset.....	6
Kansainvälisyys.....	6
Opetuksen laadun kehittäminen ja opiskelijapalaute.....	6
Rural Studies -tutkijakoulutus	7
Verkko-opiskelu	7
Landbygdsstudier vid Åbo Akademi i Vasa.....	7
Rural Studies -johtoryhmä.....	7
2. OPINTOJEN RAKENNE JA SISÄLLÖT	8
Monitieteisten maaseutuopintojen opintosuunnitelma 2010–2011	10
MODULI 1 Monitieteinen maaseutututkimus ja kehittäminen	12
MODULI 2 Maaseutujen muutos ja maaseutupolitiikka	17
MODULI 3 Maaseutututkimuksen erityisteemat.....	22
MODULI 4 Comparative Rural Studies	29

Rural Studies – monitieteiset maaseutuopinnot

Rural Studies on monitieteisen maaseutututkimuksen ja –opetuksen yliopistoverkosto, jonka tehtävänä on:

- kehittää, koordinoida ja toteuttaa maaseutuun liittyvää monitieteistä perusopetusta ja jatkokoulutusta
- edistää maaseutua koskevaa tutkimusta
- rakentaa alan kumppanuuksia, vahvistaa yhteiskunnallista vuorovaikutusta ja kansainvälistymistä

Maaseudun rooli kansainvälisessä työnojaossa ja yhteiskunnassa on muuttumassa. Verkosto on mukana määrittelemässä maaseudun roolia ja potentiaalia osana suomalaisen yhteiskunnan uudistumista. Verkoston oma toiminta perustuu yliopistojen tasavertaiseen yliopistokumppanuuteen. Verkostoitunut toimintatapa luo monipuolisen ja laajan asiantuntijuuden, joka on korkeatasoisen maaseutuopetuksen perusta. Se lisää maaseutututkimuksen vaikuttavuutta ja näkyvyyttä niin Suomessa kuin Euroopassakin. Yliopistojen välisenä toimintana voidaan tuottaa laajasti maaseutua koskevaa tietoa, osaamista ja asiantuntemusta kansalliseen ja kansainväliseen kysyntään.

Rural Studies -verkosto on perustettu vuonna 2002. Siihen kuuluu kuusi yliopistoa: Helsinki, Itä-Suomi, Oulu, Turku, Vaasa ja Åbo Akademi. Verkosto on synnyttänyt kokonaan uuden opetuskokonaisuuden ja kehittynyt merkittäväksi maaseutualan yhteistyörakenteeksi. Verkostolla on johtoryhmä, jossa on edustaja kustakin yliopistosta sekä Rural Studies

-opiskelijajäsen ja asiantuntijajäsen. Verkoston koordinoitavaksi hoitaa Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Mikkelin yksikkö.

Monitieteiset maaseutuopinnot tarjoavat maaseudun kehityksestä ja kehittämisestä kiinnostuneille opiskelijoille mahdollisuuden erikoistua maaseutukysymyksiin poikkeittieteellisestä näkökulmasta. Opinnot tarjoavat valmiudet kotimaisiin ja kansainvälisiin tehtäviin maaseutututkijana, maaseutupolitiikan asiantuntijana ja maaseudun kehittäjänä. Opiskelijat ovat valmistuttuaan sijoittuneet työelämään koulutusta vastaaviin tehtäviin, esimerkiksi tutkimuslaitoksiin (tutkija/suunnittelija), ministeriöihin (ohjelmasihteeri), hallintoon ja paikallisiin toimintaryhmiin. Tätä ovat edesauttaneet opintojen aikana muodostuneet kontaktit alan asiantuntijaverkostoihin ja henkilöihin.

Rural Studies -maaseutuopinnot

antavat opiskelijoille tiedollisia ja taidollisia valmiuksia havaita, jäsentää ja ratkaista kestäväällä tavalla sekä tutkimuksellisia että maaseudun kehittämiseen liittyviä ongelmia. Maaseutuopintojen suorittaminen luo edellytyksiä ymmärtää maaseutuun vaikuttavien sosioekonomisten muutosten taustoja ja yhteyksiä.

Maaseutukysymyksiin erikoistunut maisteri hallitsee maaseutupolitiikan järjestelmän ja toimintamekanismit sekä näkee paikallisen kehittämisen yhteydet eri tasoilla tehtävään päätöksentekoon. Hän hallitsee maaseutututkimuksen metodologiaa ja osaa soveltaa tutkimustietoa käytäntöön. Lisäksi hänellä on valmius organisoida

ja johtaa laaja-alaisia maaseudun kehittämishankkeita, joissa paikallisten voimavarojen mobilisointi yhdistyy strategiseen kehittämiseen.

Opetuksen keskeiset periaatteet ovat: monitieteisyys, teorian ja käytännön vuorovaikutus, opetuksen monimuotoisuus ja kansainvälisyys.

- Monitieteisyys on opetuksen kulmakivi. Maaseutu avautuu monesta eri näkökulmasta ja eri tieteenalojen vuorovaikutus rikastuttaa opetusta.
- Opetus kytkeytyy käytännön tasolla maaseutua koskeviin moninaiisiin kysymyksiin. Vuorovaikutus teorian ja käytännön välillä toteutuu yhteistyössä maaseudulla toimivien ihmisten, yritysten ja yhteisöjen kanssa.
- Opetuksen monimuotoisuus merkitsee erilaisten opetus- ja työmuotojen soveltamista. Osa opetuksesta tapahtuu etäopiskeluna. Lähiopetusjaksoja järjestetään myös maaseudulla. Etäopiskelujaksoilla käytetään monipuolisesti hyväksi erilaisia verkko-opiskeluympäristöjä.
- Kansainvälisyyttä toteutetaan kutsumalla ulkomaisia maaseutualan tutkijoita ja asiantuntijoita luennoijiksi sekä osallistamalla maaseutututkimuksen kansainvälisiin hankkeisiin ja muihin yhteistyömuotoihin.

1. Opiskelu yliopistoverkostossa

OPINTO-OIKEUS

Ohjelmaan hyväksytyillä opiskelijoilla on opinto-oikeus kaikkiin Rural Studies -opintoihin verkoston yliopistoissa. Maaseutuopinnot soveltuvat erinomaisesti eri oppiaineiden sivuaineeksi. Niitä voi suorittaa myös jatko-opintoina. Opintojen ohjeellinen suoritus aika on kaksi vuotta. Opiskelijat valmistuvat maistereiksi omilta ainelaitoksiltaan. Opiskelijoita kehoitetaan varmistamaan laitokseltaan tai tiedekunnastaan maaseutuopintojen soveltuvuus sivuaineeksi ennen Rural Studies -opintoihin hakeutumista.

Rural Studies -opinnot sivuaineena

Rural Studies -monitieteiset maaseutuopinnot ovat tarjolla sivuaineena verkoston jäsenyliopistojen kaikkien laitosten ja oppiaineiden opiskelijoille. Rural Studies -opiskelijoilla on oikeus suorittaa maaseutuopintoja missä tahansa verkoston yliopistossa. Opiskelija voi vapaasti valita tarjolla olevista opintojaksoista itselleen sopivat. Opinnot kirjataan opiskelijan HOPSiin. Maaseutuaiheesta graduaan tekevien opiskelijoiden on mahdollista saada tukea gradun tekemiseen verkoston asiantuntijoilta.

Jatko-opiskelijat voivat valita jatko-opintoihinsa soveltuvia osia Rural Studies -opinnoista.

Maaseutuopinnot ovat aine- ja syventävien opintojen tasoisia. Opintoja on tarjolla noin 70 opintopistettä.

Rural Studies -vastuulaitokset

Opetus tuotetaan verkostossa mukana olevien vastuulaitosten kautta. Rural Studies -opintojen vastuulaitokset yliopistoittain ovat:

Helsingin yliopisto

Sosiaalitieteiden laitos

Valtiotieteellinen tdk

Taloustieteen laitos

Maatalous-metsätieteellinen tdk

Itä-Suomen yliopisto

Historia- ja maantieteiden laitos

Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tdk

Oikeustieteiden laitos

Oulun yliopisto

Maantieteen laitos

Luonnontieteellinen tdk

Turun yliopisto

Maantieteen laitos

Matemaattis-luonnontieteellinen tdk

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos

Humanistinen tdk

Vaasan yliopisto

Aluetiede

Filosofinen tdk

Åbo Akademi

Samhällsvetenskapliga institutionen

Samhälls- och värdvetenskaplig fakultetsområde

OPISKELUKÄYTÄNNÖT

Yliopistoverkoston kotisivulta (www.ruralstudies.fi) löytyy ajantasaista tietoa verkoston toiminnasta, opinto-opas, ilmoitustaulu sekä yhteystietoja. Yliopistoverkoston käytännön koordinoinnista vastaa Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti. Opintoneuvontaa instituutin Mikkelissä sijaitsevassa yksikössä antavat:

- ohjelmakoordinaattori Eeva Uusitalo, puh. 044 336 6910
eeva.uusitalo@helsinki.fi
- opintosuunnittelija Vesa Rouhiainen, puh. 044 555 6774
vesa.rouhiainen@helsinki.fi

Opintojaksojen suorittaminen

Opintojaksojen sisällöstä, työtavoista, suorittamisesta ja oppimateriaalista kerrotaan opintojaksokohtaisesti Rural Studies -opinto-oppaassa. Opiskelusuunnitelmaansa laatiessaan opiskelijan on syytä ottaa huomioon, että kaikkia opintojaksoja ei toteuteta joka lukuvuosi. Opintosuunnitelmaan sisältyy vaihtuvia opintojaksoja, joita järjestetään kertaluontoisesti. Niistä tiedotetaan erikseen.

Opintosuoritusten merkintä ja rekisteröinti

Opintojakson suoritusmerkinnän antaa kunkin opintojakson vastuuopettaja. Koordinaatioyksiköstä lähetetään opiskelijalle suoritustodistus, jonka

saatuaan hän hoitaa itse suorituksen rekisteröinnin kotiyliopistonsa opintorekisteriin. Koordinaatioyksikkö pitää luetteloa opiskelijoista ja heidän opintosuorituksistaan sekä toimittaa opiskelijalle myös erillisen todistuksen suoritetuista monitieteisistä maaseutuopinnoista.

Kustannukset

Opetus on maksutonta, opetusmateriaalista peritään opiskelijoilta maksu opetusta antavan laitoksen käytänteiden mukaisesti. Opiskelijoiden matkakuluja ei korvata, ja intensiivijaksoista mahdollisesti aiheutuvat majoitus- ym. kustannukset pidetään kohtuullisina. Ulkomaille suuntautuvista ekskursioista annetaan erilliset ohjeet.

Kansainvälisyys

Maaseutuopintojen opiskelijavaihto järjestyy verkoston yliopistojen omien vaihto-ohjelmien kautta. Yliopistoverkosto kokoaa tietoa ulkomaisista yliopisto-ohjelmista, kutsuu säännöllisesti ulkomaisia opettajia luennoimaan ja järjestää kansainvälisiä kesäkouluja ja maaseutua koskevia seminaareja. Verkosto osallistuu sekä opetuksen että tutkimuksen kansainvälisiin hankkeisiin.

Opetuksen laadun kehittäminen ja opiskelijapalaute

Rural Studies -yliopistoverkostolla on oma laatujärjestelmä. Se on kuvattu laatukartassa, joka on luettavissa verkkosivuilta osoitteesta www.ruralstudies.fi.

fi. Laatukartassa kuvataan verkoston toiminta ja se on verkoston laadun kehittämistä. Koordinaatioyksikkö kerää opiskelijapalautetta opetuksen laadun kehittämiseksi. Palautteen antaminen on vapaaehtoista, ellei sitä ole määritelty osaksi kurssin suorittamista. Opiskelijat voivat tutustua opintojaksojen arviointeihin ja kehittämissuunnitelmiin verkkosivujen laatukartasta.

Rural Studies -tutkijakoulutus

Verkosto edistää eri yliopistoissa ja tieteenaloilla toimivien jatkokoulutukseen liittyvien tutkimusryhmien keskinäistä vuorovaikutusta. Verkosto järjestää jatko-opiskelijoille kursseja, seminaareja ja tutkijatapaamisia. Näin verkosto tukee verkoston opettajia jatko-opintojen ohjauksessa.

Verkko-opiskelu

Yliopistoverkostossa tärkeä opiskelumuoto on verkko-opiskelu. Rural Studies -opintojaksoista noin puolet on verkko-opiskelua, joko monimuotoisesti verkossa ja lähijaksoilla tai kokonaan verkossa. Verkko-opintojen suorittamiselle on syytä varata kalenteriin riittävästi aikaa.

Landsbyggsstudier vid Åbo Akademi i Vasa

Vid Åbo Akademi i Vasa, enheten för landsbyggsforskning, kan man avlägga följande kurser i sociologi med inriktning på landsbyggsstudier. Kurserna är på ämnes- eller fördjupad nivå och

förutsätter att studerande har avlagt grundstudier i sociologi eller något annat relevant samhällsvetenskapligt ämne. Undervisningsspråket är svenska.

705025.0 Rural sociologi och utveckling / Rural sociology and development
705026.0 Resandets och turismens sociologi / Sociology of travelling and tourism
705027.0 Mat, livsstil och globala livsmedelssystem / Food, lifestyle and global food systems
705029.0 Teoretiska perspektiv i rural forskning / Theoretical approaches to rural studies

För närmare uppgifter kontakta amanuens Ville Klemets; Ville.Klemets@abo.fi.
Se även www.abo.fi/landsbyggsstudier

Rural Studies -johtoryhmä

Rural Studies -opintojen kokonaisuudesta ja sen kehittämisestä vastaa verkoston johtoryhmä. Kukin verkostossa mukana oleva yliopisto asettaa johtoryhmän jäsenen kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lisäksi johtoryhmään voidaan kutsua Rural Studies -opiskelijoiden edustaja sekä asiantuntijajäseniä. Johtoryhmän esittelijänä toimii ohjelmakoordinaattori. Johtoryhmän kokoonpanoon voi tutustua verkoston www-sivuilla: www.ruralstudies.fi.

2. Opintojen rakenne ja sisällöt

Tässä luvussa esitellään Rural Studies -verkoston tarjoamat opintojaksot.

Monitieteiset maaseutuopinnot muodostuvat neljästä modulista, jotka jakautuvat edelleen opintojaksoihin.

MODULI (1)

Monitieteinen maaseutututkimus ja kehittäminen

MODULI (2)

Maaseutujen muutos ja maaseutupolitiikka

MODULI (3)

Maaseutututkimuksen erityisteemat

MODULI (4)

Comparative Rural Studies

Opintojakso on rytmitetty osin kahdelle vuodelle, eli osa niistä järjestetään joka toinen lukuvuosi. Opintojaksoihin saattaa tulla muutoksia. Niistä ilmoitetaan opiskelijoille erikseen. Opetus toteutetaan suunnitelmien mukaisesti, mikäli verkostolla on käytössään tarvittavat resurssit.

Opintojaksot ovat aine- ja syventävien opintojen taseisia. Opiskelija voi valita tarjonnasta henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa soveltuvia opintojaksoja. Opiskelijan on varmistettava laitoksellaan / oppiaineessaan, että maaseutuopinnot hyväksytään hänen tutkintoonsa.

Aineopintojen taseiset opintojaksot

Moduli 1: Monitieteinen

maaseutututkimus ja kehittäminen

RS100 Ekskursio maaseudun

kehityskysymyksiin (5 op)

RS202 Kehittämisen tyyli

maaseutukontekstissa (5 op)

Moduli 2: Maaseutujen muutos ja

maaseutupolitiikka

RS301 Maaseudun kehittämisen

suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmät

(5 op)

Moduli 3: Maaseutututkimuksen

erityisteemat

RS5011 Ympäristö ja oikeudenmukaisuus – verkko-opinnot (3 op)

RS502 Maaseutuoikeus (5 op)

RS603 Maaseudun paikallistalouden

kestävä kehittäminen (5 op)

Moduli 4: Comparative Rural Studies

RS503 Ecological Modernization and Rural Development (5 cr)

RS702 Optional course

**Syventävien opintojen tasoiset
opintojaksot**

**Moduli 1: Monitieteinen
maaseutututkimus ja kehittäminen**

RS201 Monitieteisen maaseutututkimuksen
metodologia (5 op)

**Moduli 2: Maaseutujen muutos ja
maaseutupolitiikka**

RS101 Syrjäisen maaseudun kehittäminen
(5 op)

RS102 Maaseutualueiden
muutosdynamiikka (5 op)

RS302 Kehittämispolitiikat
maaseutukontekstissa (5 op)

**Moduli 3: Maaseutututkimuksen
erityisteemat**

RS103 Sosiaalipsykologisen
maaseutututkimuksen verkkokurssi (6 op)

RS404 Maaseudun kulttuuriperintö (5-10
op)

RS601 Yrittäjyys sosiaalisessa
kontekstissa. Teoreettisia näkökulmia
yrittäjyyteen maaseudulla. (6op)

RS204 Vaihtuva teema

Moduli 4: Comparative Rural Studies

RS105 Venäjän maaseudun transitio (3 op)

RS106 Baltic countryside in transition (3 cr)

RS503 Ecological Modernization and Rural
Development (7 cr)

RS702 Optional course

Monitieteisten maaseutuopintojen opetussuunnitelma 2011–2012

Suunnitelmaan saattaa tulla muutoksia. Kevätlukukauden opetusohjelma vahvistetaan syksyllä 2011.

Opintojaksot	Yliopisto, vastuulaitos ja toteuttaja	Ajankohta
Monitieteinen maaseutututkimus ja kehittäminen (15 op)		
RS100 Ekskursio maaseudun kehityskysymyksiin (5 op)	HY, sosiaalitieteiden laitos ja Ruralia-instituutti	Lähijakso 29.8.–2.9.2011
RS201 Monitieteisen maaseutututkimuksen metodologia (5 op)	VY, aluetiede	kl 2012
RS202 Kehittämisen tyyli maaseutukontekstissa (5 op)	HY, sosiaalitieteiden laitos ja Ruralia-instituutti	Ei opetusta lv. 2011-2012
Maaseutujen muutos ja maaseutupolitiikka (20 op)		
RS101 Syrjäisen maaseudun kehittäminen (5 op)	OY, maantieteen laitos ja Kajaanin yliopistokeskus	5.10.–31.12.2011
RS102 Maaseutualueiden muutosdynamiikka (5 op)	UEF, historia- ja maantieteiden laitos	12.9.2011–31.1.2012
RS301 Maaseudun kehittämisen suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmät (5 op)	HY, taloustieteen laitos	kl 2012
RS302 Kehittämispolitiikat maaseutukontekstissa (5 op)	HY, taloustieteen laitos ja Ruralia-instituutti	kl 2012
Maaseutututkimuksen teemoja (28 op)		
RS103 Sosiaalipsykol. maaseutututkimuksen verkkokurssi (6 op)	HY, sosiaalitieteiden laitos	kl 2012
RS404 Maaseudun kulttuuriperintö (5 op)	TY, historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos	kl 2013

Opintojaksot	Yliopisto, vastuulaitos ja toteuttaja	Ajankohta
RS501 Ympäristö ja oikeudenmukaisuus verkko-opinnot (3 op)	UEF, sosiologian ja yhteiskuntapolitiikan oppiaineryhmä	Ei opetusta lv. 2011-2012
RS502 Maaseutuoikeus (5 op)	UEF, oikeustieteiden oppiaineryhmä	3.10.-16.12.2011
RS601 Yrittäjyys sosiaalisessa kontekstissa. Teoreettisia näkökulmia yrittäjyyteen maaseudulla (6 op)	HY, sosiaalitieteiden laitos	kl 2012
RS603 Maaseudun paikallistalouden kestävä kehittäminen (5 op)	HY, taloustieteen laitos ja Ruralia-instituutti	5.9.–23.10.2011
RS204 Kulttuuri ja aluekehitys (5 op)	VY, aluetiede	Luennot 10.11.11. ja 17.-18.11.2011
RS205 Maataloustiede - ruoantuotannon kehitysnäkökulmia	TY, maatieteen ja geologian laitois	11.10.2011 alkaen
Comparative Rural Studies		
RS105 Venäjän maaseudun transitio (3 op)	HY, sosiaalitieteiden laitos	Ei opetusta lv. 2011–2012
RS106 Baltic countryside in transition (3 op)	HY, Aleksanteri-instituutti	Ei opetusta lv. 2011–2012
RS503 Ecological modernisation and rural development (5–7 op)	HY, Svenska social- och kommunalhögskolan	kl 2012

MODULI (1): MONITIETEINEN MAASEUTU- TUTKIMUS JA KEHITTÄMINEN

Modulin opintojaksot avaavat maaseutualan monitieteistä ja moniteemaista luonnetta. Lisäksi syvennyttään maaseutututkimuksen tieteelliseen perustaan ja maaseudun kehittämisen dynamiikkaan, sekä tutkimuksen ja kehittämisen sekä teorian ja käytännön vuorovaikutukseen.

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii tunnistamaan maaseudun muutosprosesseja monitieteisestä näkökulmasta. Hän tuntee keskeiset maaseutututkimuksen teorat, erityisen metodologian sekä kehittämisen menetelmiä ja osaa soveltaa niitä omaan tutkielmaansa. Hän harjaantuu havaitsemaan ja muotoilemaan maaseutuun liittyviä tutkimus- ja kehittämisiongelmia. Hän tunnistaa oman

asiantuntijuutensa sekä ymmärtää ja hallitsee siihen liittyvän kokonaisuuden.

Lisäksi opiskelijat saavat monipuolisen käsityksen maaseudun kehittäjän ammattikuvasta sekä tutustuvat konkreettisesti paikallisen kehittämistyön eri vaiheisiin ja osaamisvaatimuksiin.

Opintojaksot

Aineopinnot

RS100 Ekskursio maaseudun kehityskysymyksiin (5 op)
RS202 Kehittämisen tyyli maaseutukontekstissa (5 op)

Syventävät opinnot

RS201 Monitieteisen maaseutututkimuksen metodologia (5 op)

RS100 Ekskursio maaseudun kehityskysymyksiin (5 op)

An excursion into the development questions of rural areas (5 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos

Tavoite

Opintojakso muodostaa johdannon monitieteisiin maaseutuopintoihin. Siinä käsitellään maaseudun keskeisiä muutosprosesseja monitieteisestä näkökulmasta. Opiskelija harjaantuu havaitsemaan ja muotoilemaan maaseutuun liittyviä tutkimus- ja kehittämisiongelmiä. Opintojaksolla perehdytään tutkimuksen ja kehittämisen väliseen vuorovaikutukseen. Tutkimuksellisia ongelmia käsitellään ryhmässä opiskelijoiden omien oppiaineiden näkökulmia soveltaen.

Sisältö

Opintojakso johdattelee Rural Studies -opintojen avaintemoihin: maaseutujen muutos, maaseutupolitiikat, maaseutukulttuurit, ympäristökysymykset sekä yrittäjyys maaseudulla. Jakson aikana perehdytään monipuolisesti yhden suomalaisen kunnan toimintaan maaseudun kehittämisen näkökulmasta. Lisäksi tutustutaan maaseutuun ja sen toimintoihin sekä tavataan käytännön toimijoita hallinnon, kehittämisen ja yrittäjyyden piireistä. Jaksolla pohditaan ja arvioidaan yhdessä maaseudun muutosta ja siihen liittyviä haasteita, sekä opiskellaan kenttätutkimuksen menetelmiä.

Opetus

Opintojakso toteutetaan intensiiviopetuksena Mikkelissä 29.8.–2.9.2011.

Suoritustapa

Osallistuminen lähiopetukseen. Intensiivijakson aikana tehdään ryhmätyönä harjoitustyö. Sitä täydennetään intensiivijakson jälkeen kirjoitettavalla henkilökohtaisella raportilla sovitusta aiheesta.

Kirjallisuus

Ilmoitetaan myöhemmin.

Ajankohta

Intensiivijakso 29.8.–2.9.2011. Raportin oltava valmis 30.9.2011 mennessä.

Vastuuhenkilö

Professori Leo Granberg,
Helsingin yliopisto

Lisätietoa

leo.granberg@helsinki.fi

RS202 Kehittämisen tyyli maaseutukontekstissa (5 op)

The style of development in a rural context (5 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos

Tavoite

Opintojakson päätyttyä opiskelija osaa hahmottaa, minkälaisista asioista maaseudun kehittämisessä on tiedollisesti ja taidollisesti kyse. Hän ymmärtää ohjelmallisen maaseudun kehittämisen kokonaisuuden kansainväliseltä tasolta paikallisen toiminnan tasolle sekä tunnistaa maaseudun kehittämisen eri toimijaosapuolia ja hahmottaa näiden erilaiset roolit. Opiskelija kykenee hankkimaan tietoa maaseudun paikallisten kehittämishankkeiden kriittisistä kysymyksistä, tuntee kehittäjän erilaisia ammattikuvia ja osaamisvaatimuksia sekä osaa arvioida henkilökohtaisia taipumuksiaan, osaamistaan ja toimintatyylilään suhteessa näihin.

Sisältö

Opintojakson sisältö koostuu seuraavista osista:

- 1) pohditaan mitä (maaseudun) kehittäminen on
- 2) analysoidaan tiedon ja taidon lisäksi kehittämisen tyylin ja tilannetajun merkitystä
- 3) tutustutaan maaseudun kehittämistoimintaan ja toimijoihin käytännössä
- 4) hankitaan sekä henkilökohtaisesti että pienryhmässä lisätietoa kehittämistyöstä tapaustutkimuksen avulla sekä

- 5) pohditaan kehittämistyön ammattikuvia, omia havaintoja ja kehittämiskäsitystä yhdessä pienryhmän ja jakson opettajien sekä vieraillevien asiantuntijoiden kanssa.

Käytännön kontekstina kehittämisen pohdinnalle on maaseudun paikallinen kehittäminen, Leader-toiminta sekä siihen eri tavoin osallistuvat verkostot, organisaatiot, yhteisöt ja yksittäiset ihmiset. Käytännön kumppanina jaksolla on yksi maaseudun paikallinen kehittämisyhdistys ja lähijaksot toteutetaan sen toimialueella.

Opetus ja työtavat

Opintojakso koostuu seuraavista työskentelymuodoista: 1) kahdesta työpajasta, 2) verkkokeskusteluista kurssin verkko-oppimisympäristössä (esittäytyminen/ennakkotehtävä ja kunkin työpajan jälkeinen keskustelujakso) 3) itsenäisestä ja parityönä tehtävistä kehittämishankkeen tapausanalyysistä ja 4) oman oppimisen ja kehittämistyöanalyysistä. Mainittujen työskentelymuotojen avulla käydään läpi maaseudun kehittämisen tiedollisia ja taidollisia ulottuvuuksia toisiaan täydentävistä näkökulmista.

Suoritustapa

Osallistuminen työpajoihin sekä verkkotyöskentely ja yksilö- ja ryhmätehtävien tekeminen.

Oppimateriaali

Julkaistaan kurssin verkko-oppimisympäristössä tai jaetaan työpajoissa.

Ajankohta

Ei opetusta lukuvuonna 2011-2012.

Vastuhenkilö

Tutkimusjohtaja, dosentti Torsti Hyyryläinen,
Ruralia-instituutti, Helsingin yliopisto

Lisätietoa

torsti.hyyrylainen@helsinki.fi

RS201 Monitieteisen maaseutututkimuksen metodologia (5 op)

Research skills (5 cr.)

Vastuulaitos

Vaasan yliopisto, aluetiede.

Tavoite

Opiskelija saa ajankohtaisen kuvan maaseutututkimuksesta, sen kysymyksenasetteluista ja menetelmistä. Opintojakso tukee opiskelijoiden pääaineessa saamaa teoreettista ja metodologista osaamista maaseudun erityiskysymyksiin ja tutkimusotteisiin perehtymisen kautta. Opiskelija saa ideoita ja lisämotivaatiota omaan tutkielmatyöhönsä.

Sisältö

Käydään läpi tutkimusprosessi alkuideoinnista tutkimusraportin viimeistelyyn. Käsiteltäviä teemoja ovat metodologisten valintojen vaikutus tutkimuksen muotoutumiseen, tutkimusongelmien määrittely, tutkimusmenetelmien valinta, aineistonkeruuseen liittyvät kysymykset sekä tutkimusraportin kirjoittaminen.

Opetus ja työtavat

Luennot ja ryhmätyöt.

Suoritustapa

Osallistuminen luennoille ja harjoituksiin. Oppimispäiväkirja.

Oppimateriaali

Ilmoitetaan myöhemmin.

Ajankohta

KI 2012. Opintojakso toteutetaan, mikäli sille ilmoittautuu vähintään kymmenen opiskelijaa.

Vastuuhenkilö

Professori Hannu Katajamäki,
Vaasan yliopisto, aluetiede

Lisätietoa

Professori Hannu Katajamäki,
hka@uwasa.fi

MODULI (2): MAASEUTUJEN MUUTOS JA MAASEUTUPOLITIIKKA

Modulin opintojaksoissa tuodaan esiin maaseudun muutos osana yhteiskunnallista kehitystä. Teemaa lähestytään eri tieteenalojen ja tutkimustraditioiden näkökulmista. Modulissa luodaan kokonaiskuva maaseudusta yhteiskunnallisena kysymyksenä ja politiikan kenttänä. Maaseutua tarkastellaan politiikan ja poliittisten järjestelmien näkökulmasta. Tarkasteltavana ovat maaseutupolitiikan monitasoisien järjestelmien rakenteet, toimintatavat ja välineet Suomessa ja EU:ssa. Maaseudun kehittämiskysymyksiä pohditaan laajan maaseutupolitiikan näkökulmasta.

Oppimistavoitteet

Opiskelija ymmärtää erilaisten maaseutujen jatkuvan muutoksen yhteiskunnallisia ja taloudellis-poliittisia yhteyksiä eri tieteenalojen lähtökohdista. Hän tunnistaa ja osaa vertailla kulttuuristen, taloudellisten ja alueellisten erojen vaikutuksia ja merkityksiä maaseutu-kaupunki -jatkuessa. Hän ymmärtää maaseututulkintojen moninaisuuden, ja

niiden muuttuvan luonteen. Hänelle syntyy yleiskuva suomalaisen maaseutuväestön arvojen, asenteiden, maailmankuvien ja identiteetin muutoksista. Opiskelija tuntee maaseutupolitiikan järjestelmän perusrakenteet ja toimintatavat. Hän osaa tarkastella kehittämiskysymyksiä laajemmasta politiikan näkökulmasta. Opiskelija tuntee maaseudun kehittämiseen vaikuttavien poliittis-hallinnollisten rakenteiden luomat mahdollisuudet.

Opintojaksot

Aineopinnot

RS301 Maaseudun kehittämisen suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmät (5 op)

Syventävät opinnot

RS101 Syrjäisen maaseudun kehittäminen (5 op)

RS102 Maaseutualueiden muutosdynamikka (5 op)

RS302 Kehittämispolitiikat maaseutukontekstissa (5 op)

RS301 Maaseudun kehittämisen suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmät (5 op)

The planning- and decision-making structures of the development of rural areas (5 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, taloustieteen laitos

Opetus ja työtavat

Luennot 16 t.

Tavoite

Opiskelija saa käsityksen maaseutupolitiikan toteuttamisen muutoksesta historiallisesta näkökulmasta. Hän ymmärtää suomalaisen maaseudun kehittämisen kytkennät etenkin EU:n kautta välittyviin aineksiin. Opiskelija tuntee maaseudun kehittämisen päätöksenteon monitasoisuuden sekä osaa arvioida maaseudun kehittämiseen liittyviä dokumentteja.

Suoritustapa

Luentopäiväkirja.

Ajankohta

Kevätlukukausi 2012

Vastuuhenkilö

Professori Hannu Katajamäki,
Vaasan yliopisto, aluetiede

Lisätietoa

Professori Hannu Katajamäki,
hka@uwasa.fi

Sisältö

Tutustutaan maaseutupolitiikan historialliseen muotoutumiseen. Syvennytään maaseudun kehittämiseen liittyviin suunnittelu-, hallinto- ja päätöksentekojärjestelmiin sekä kehittäjäorganisaatioihin. Analysoidaan maaseudun kehittämiseen liittyviä dokumentteja.

RS101 Syrjäisen maaseudun kehittäminen (5 op)

The development of remote rural areas (5 cr.)

Vastuulaitos

Oulun yliopisto, maantieteen laitos

Tavoite

Opintojakson käytyään opiskelija tuntee maaseudun alueellisen erilaistumisen perusteet sekä perifeerisyyden mittaamisen ja analysoinnin Suomessa ja Euroopassa. Hän ymmärtää syrjäisen ja harvaan asutun maaseudun erityispiirteet, kehittämisiongelmat ja mahdollisuudet sekä osaa arvioida poliittisten toimenpiteiden vaikutuksia syrjäisen maaseudun näkökulmasta.

Sisältö

Osa 1: Maaseudun alueellisen erilaistumisen perusteet
Osa 2: Syrjäisyys alueellisena kehittämishaasteena
Osa 3: Syrjäisen maaseudun kehittäminen
Osa 4: Syrjäisen maaseudun erityisongelmia
Osa 5: Toimeentulon vaihtoehtoja syrjäisellä maaseudulla

Luennoitsijana toimii osissa 1–3 FL Pentti Malinen ja osissa 4–5 tutkimusprofessori Toivo Muilu. Opintojakson verkkotutor on LuK Pauliina Paarlahti.

Opetus ja työtavat

Verkkoluentoja 10 h + opintomoniste + luentotentti. Verkossa tehtävät harjoitukset ja teemakeskustelut sekä luentoihin liittyvä henkilökohtainen essee/harjoitustyö. Harjoitustyön aihe voi painottua esim. syrjäisyyden analyysiin tai syrjäisen maaseudun kehittämisen keinoihin: keskeistä on löytää aiheeseen tarvittava alueellinen tai syrjäisyyteen erityisesti fokuoitava temaattinen näkökulma.

Suoritustapa

Verkkoluentoihin, opintomonisteeseen ja oheiskirjallisuuteen perustuva verkkotentti, aktiivinen osallistuminen teemakeskusteluihin sekä esseen/harjoitustyön hyväksytyt suorittaminen.

Oppimateriaali

Maaseutu ja hyvinvoiva Suomi.
Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma 2009–2013.
Malinen P. & Kytölä L. & Keränen H. & Keränen R. (2006): Suomen maaseututyypit 2006.
Ponnikas J. & Korhonen S. & Kuhmonen H. -M. & Leinamo K. & Lundström N. & Rehunen A. & Siirilä H. (2011): Maaseutukatsaus 2011. Muu tentissä vaadittava oppimateriaali ilmoitetaan kurssin alkaessa.

Ajankohta

Kurssille ilmoittaudutaan 23.9.2011 mennessä koordinaatioyksikköön Vesa Rouhiaiselle, vesa.rouhiainen(at)helsinki.fi. Kurssin aloitus on 5.10.2011 Optima-verkkoympäristössä. Opintojakso on suoritettava lukukauden loppuun mennessä.

Vastuuhenkilöt

FL, kehitysjohtaja Pentti Malinen, Oulun yliopisto, Kajaanin yliopistokeskus
Professori Toivo Muilu, Oulun yliopisto, maantieteen laitos ja MTT Taloustutkimus

Lisätietoa

pentti.malinen@oulu.fi
toivo.muilu@oulu.fi

RS102 Maaseutualueiden muutosdynamiiikka (5 op)

The dynamics of rural areas (5 cr.)

Vastuulaitos

Itä-Suomen yliopisto, historia- ja maantieteiden laitos

Tavoite

Perehdyttää opiskelijat maaseudun ja reuna-alueiden kehityspiirteisiin ja muutosdynamiiikkaan sekä yhteiskuntatieteellisen maaseutututkimuksen tuloksiin ja suuntauksiin.

Sisältö

Keskeisimmät teemat:

- maaseudun tutkimustraditio
- maaseudun kehityshistoria
- asutusrakenteen muotoutuminen
- kylien yhteisölliset piirteet
- maaseutukuntien yhteistyö
- hyvinvointiyhteiskunta eri alueilla
- ikääntyvien maaseutu
- väestön ja työpaikkojen sijoittuminen
- maaseudun kehittäminen
- maaseudun tulevaisuus

Opetus ja työtavat

Kurssiin kuuluu verkkoluennot ja kirjatentti. Verkkoluennot suoritetaan kuuntelemalla luentosarja ja tekemällä siihen liittyvät maaseutuaiheiset oppimistehtävät. Oppimistehtävät sisältävät eri teemoja käsitteleviä kysymyksiä, joihin laaditaan esseevastaukset.

Suoritustapa

Oppimistehtävien ja kirjatentin suoritus Itä-Suomen yliopiston Moodle-verkko-

oppimisympäristössä, jonka käyttöä varten opiskeja saa tunnukset.

Oppimateriaali

Verkkoluennot (kalvot ja luento kuunneltuna) ja suoritusohjeet ovat Itä-Suomen yliopiston Moodle-verkko-oppimisympäristössä. Oppimistehtävät ovat kurssin alkaessa Moodle-verkko-oppimisympäristössä.

Tenttikirjat

Woods, M. (2005 tai 2006). Rural Geography. Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring. Sage, London.

Ajankohta

Kurssille ilmoitaudutaan 9.9.2010 mennessä koordinaatioyksikköön opintosuunnittelija Vesa Rouhiaiselle (vesa.rouhiainen@helsinki.fi). Verkkokurssi alkaa 12.9.2011. Oppimistehtävät on suoritettava 31.1.2012 mennessä ja kirjatentti 13.4.2012 mennessä.

Vastuuhenkilö ja lisätietoja

YTT Ilkka Lehtola, ilkka.lehtola@uef.fi

RS302 Kehittämispolitiikat maaseutukontekstissa (5 op)

Development policies in the rural context (5 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, taloustieteen laitos.

Tavoite

Opiskelija osaa hahmottaa eri kehittämispolitiikan aloja kuten alue-, elinkeino- tai innovaatiopolitiikkaa maaseutukontekstissa. Hän ymmärtää politiikkojen yhteyksiä maaseudun kehittämiseen tieteellisen osaamisen näkökulmasta. Hän harjaantuu tunnistamaan maaseudun kehittämistyön hallintaan liittyviä kysymyksenasetteluja. Hänellä on käsitys maaseututkimuksen ja maaseudun kehittämisen ajankohtaisista teemoista ja aihepiireistä.

Sisältö

Kurssin sisältönä on erilaisten maaseutua koskevien politiikkojen toimintakenttien hahmottaminen tutkimuksen näkökulmasta, sekä paikallisen kehittämistyön hallinnan teorian ja toteuman kysymyksenasettelut. Orientaatioluennon aiheena on maaseutupolitiikkojen areenana sekä teoreettisia näkökulmia maaseudun kehittäisyöhön ja sen hallintaan. Erityisteemana ovat maaseutupolitiikka optiikan tutkimuksen näkökulmasta, elinkeino- ja innovaatiopolitiikka maaseutukontekstissa, kaupunki- ja maaseutupolitiikan rajapinnat ja innovatiivisuuden tukeminen ja luovien alojen kehittäminen kulttuuri- ja maaseutupolitiikassa.

Opetus- ja työtavat

Opiskelu muodostuu ennakotehtävästä, Adobe Connect Pro -välitteisestä orientaatioluennosta, neljästä teemallisesta verkkokeskustelusta, joihin johdatellaan Adobe Connect Pro -välitteisellä alustuksella tai videoluennolla, oppimispäiväkirjan kirjoittamisesta, verkkokeskusteluista sekä loppuesseen kirjoittamisesta.

Suoritustapa

Luentopäiväkirja, verkkotyöskentely, essee.

Arviointi

Etätehtävien hyväksytyt suorittaminen. Päätösessee arvioidaan numeerisesti.

Oppimateriaali

Vaihtelee teemoittain, ilmoitetaan myöhemmin.

Ajankohta

Kevätlukukausi 2012.

Vastuuhenkilö

Vanhempi tutkija Antti Saartenoja, Ruralia-instituutti, Helsingin yliopisto.

Lisätietoa

antti.saartenoja@helsinki.fi

MODULI (3): MAASEUTUTUTKIMUKSEN ERITYSITEEMAT

Modulissa lähestytään maaseutua eri tieteenalojen ja tutkimustraditioiden näkökulmista.

Oppimistavoitteet

Modulin tavoite on lisätä opiskelijoiden tietoa maaseutututkimuksen mahdollisuuksista ja maaseututulkintojen moninaisuudesta.

Opintojaksot

Aineopinnot

RS5011 Ympäristö ja oikeudenmukaisuus – verkko-opinnot (3 op)
RS502 Maaseutuoikeus (5 op)
RS603 Maaseudun paikallistalouden kestävä kehittäminen (5 op)

Syventävät opinnot

RS103 Sosiaalipsykologisen maaseutututkimuksen verkkokurssi (6 op)
RS404 Maaseudun kulttuuriperintö (5-10 op)
RS601 Yrittäjyys sosiaalisessa kontekstissa. Teoreettisia näkökulmia yrittäjyyteen maaseudulla (6 op)
RS204 Vaihtuva teema

Lukuvuonna 2011-2012 luennoidaan vaihtuvina opintojaksoina
RS204 Kulttuuri aluekehitys (5 op)
RS205 Maatalousmaantiede - ruoantuotannon kehitysnäkökulmia (3 op)

RS5011 Ympäristö ja oikeudenmukaisuus -verkko-opinnot (3 op)

Environment and fairness – e-learning (3 cr.)

Vastuulaitos

Itä-Suomen yliopisto, historian ja maantieteiden laitos, ympäristöpolitiikan oppiaineryhmä.

Tavoite

Opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnallisten tekijöiden ja yhteiskunnan eri tasojen välisen vuorovaikutuksen merkitystä maaseudun ympäristöongelmien määrittämisessä. Opiskelija oppii hahmottamaan ympäristönkäyttöön ja -suojeluun liittyviä oikeudenmukaisuuden haasteita ja osaa analysoida niitä teoreettisesti sekä empiirisesti.

Sisältö

Kurssilla tutustutaan ajankohtaisiin ympäristöpolitiikan oikeudenmukaisuuskysymyksiin. Yleisten näkökulmien lisäksi opiskelija voi valita tutustuttavakseen jonkin erityiskysymyksen: metsä-, eläin- tai ilmastopolitiikan. Näiden esimerkkien kautta ympäristöpolitiikan oikeudenmukaisuuskysymykset kytkeytyvät erityisesti maaseudun kontekstiin.

Työtapa

Työskentely tapahtuu verkossa. Opiskelija tutustuu ensin kirjaan "Oikeudenmukaisuus ja ympäristö" ja vastaa siihen liittyviin kysymyksiin. Tämän jälkeen opiskelija laatii oppimistehtäviä valitsemastaan teemasta: metsä-, eläin- tai ilmastopolitiikasta.

Tehtävät etenevät vaiheittain kansainväliseltä tasolta kansalliselle ja paikalliselle tasolle. Opiskelija reflektoi omia pohdintojaan tehtävien edetessä ja lopuksi analysoi vastauksiaan teoreettisesti. Tehtäviä ohjeistetaan lisäkurssimateriaalilla.

Suoritustapa

Verkossa tehtävät oppimistehtävät, jotka arvioidaan 0–5. Opiskelija saa palautetta tehtävistään.

Oppimateriaali

Lehtinen, Ari ja Rannikko, Pertti (toim.) 2003. Oikeudenmukaisuus ja ympäristö. Helsinki: Gaudeamus.
Lehtinen, Ari ja Rannikko, Pertti (toim.) 2004. Leipäpuusta arvopaperia. Vastuun ja oikeudenmukaisuuden haasteet metsäpolitiikassa. Helsinki: Metsälehti Kustannus.
Lisämateriaali julkaistaan verkossa.

Ajankohta

Ei opetusta lukuvuonna 2011-2012.

Vastuuhenkilö

YTT Katja Tervo

Lisätietoa

Katja Tervo
katja.tervo@uef.fi

RS502 Maaseutuoikeus (5 op)

Rural law (5 cr.)

Vastuulaitos

Itä-Suomen yliopisto, oikeustieteiden laitos

Tavoite

Opintojakso on kattava johdatus maaseutuopintojen kannalta merkityksellisiin ympäristöoikeudellisiin kysymyksiin. Opintojakson suoritettuaan opiskelijat pystyvät tunnistamaan maaseutuympäristöön sekä maan- ja luonnonvarojen käyttöön liittyvien sääntelyjärjestelmien perusrakenteet.

Sisältö

Opintojakson aikana opiskelijat tutustuvat keskeiseen maaseutuoikeudelliseen ympäristölainsäädäntöön. Opiskelijat saavat myös perusvalmiudet oikeuslähteiden (säädökset, oikeustapaukset) itsenäiseen hyödyntämiseen, oikeudellisten kysymysten ratkaisemiseen sekä ratakisujen perutelemiseen.

Työmuodot

Omatoiminen perehtyminen opiskelijoille toimitettavaan aineistoon. Opintojakso suoritetaan tekemällä harjoitustehtäviä ja laatimalla pienimuotoinen kirjallinen työ opettajan kanssa erikseen sovittavasta aiheesta. Tehtävien tarkoituksena on harjaannuttaa oikeudelliseen tiedonhankintaan ja oikeudellisten lähteiden käyttöön. Kirjallisessa työssä tutustutaan tarkemmin opiskelijan valitsemaan maaseutuoikeudelliseen kysymykseen.

Ajankohta

Opintojakson aloitus on 3.10.2011 ja se on suoritettava 16.12.2011 mennessä.

Vastuuhenkilö ja lisätieto

Tutkija, HTM, MMK Lea Halonen
lea.halonen@uef.fi

RS603 Maaseudun paikallistalouden kestävä kehittäminen (5 op)

The sustainable development of local economy in rural areas (5 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, taloustieteen laitos.

Tavoite

Tavoitteena on, että opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee taloudellisen yhteistoiminnan erilaiset vaihtoehdot teknologisten ja sosiaalisten uudistusten edistäjänä yritystoiminnassa sekä kestäväen paikallisen talouskehityksen ratkaisumahdollisuutena.

Sisältö

Opintojaksossa tarkastellaan paikallisyhteisöjen asemaa globalisoituvassa taloudessa ja muutosten merkitystä paikallisyhteisöjen tulevaisuudelle. Kurssi antaa perustiedot innovaatioiden omaksumis- ja leviämisen prosesseissa yhteisöissä.

Opetus ja työtavat

Kurssi suoritetaan kokonaan verkossa. Se muodostuu intensiiviviikoista, itsenäisestä työskentelystä ja pienryhmätyöskentelystä.

Kurssilla tehdään itsenäinen oppimistehtävä (raportti) maaseudun paikallistalouteen liittyvästä ilmiöstä.

Kirjallisuus

Ilmoitetaan kurssin alussa

Ajankohta

5.9.–23.10.2011. Ilmoittautuminen 31.8.2011 mennessä opintosuunnittelija Vesa Rouhiainen, vesa.rouhiainen@helsinki.fi

Vastuuhenkilöt

Tutkimusjohtaja Hagen Henry, VTT Tapani Köppä, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti.

Lisätietoa

pekka.hytinkoski@helsinki.fi

RS103 Sosiaalipsykologisen maaseutu- tutkimuksen verkkokurssi (6 op)

A web course on social-psychological rural research (6 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos

Tavoite

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat maaseudun ihmisiä koskevan sosiaalitieteellisen, erityisesti sosiaalipsykologisen tutkimuksen keskeisiin käsitteisiin, teorioihin, menetelmiin ja tuloksiin sekä antaa yleiskuva suomalaisen maaseutuväestön arvojen, asenteiden, maailmankuvien ja identiteetin muutoksista. Kurssilla tarkastellaan myös ulkomailla tehtyä sosiaalipsykologista maaseutututkimusta.

Sisältö

Kurssilla tarkastellaan suomalaista maaseutua ja maaseudun muutosta sosiaalipsykologisesti kiinnostavista näkökulmista. Tarkastelun kohteena ovat mm. maaseutuun liitetyt mielikuvat, maaseutuyrittäjyys sekä maaseudun sosiaalisten suhteiden, identiteetin, arvojen, asenteiden ja elämäntavan muutokset. Näitä käsitellään pitkälti empiiristen tutkimusten kautta. Kurssi jakaantuu neljään pääteemaan, jotka ovat maaseutumielikuvat, sosiaalipsykologian laitoksen Pyhtää-tutkimushanke, maanviljelijät ja maanviljelyn muutos sekä maaseutuyrittäjyys.

Opetus ja työtavat

Opintojakso suoritetaan Moodle -oppimisympäristössä, jossa oppimateriaaliin tutustumisen lisäksi opiskelijat työstävät omia oppimistehtäviään ja keskustelevat oppimateriaalin pohjalta. Lisäksi kurssiin kuuluu kirjallisuusosa, joka suoritetaan esseellä. Kurssin lopuksi opiskelijat arvioivat oppimistaan, antavat palautetta kurssista sekä osallistuvat yhteenvetokeskusteluun.

Suoritustapa

Hyväksytytty kurssisuoritus edellyttää aktiivista osallistumista verkkokeskusteluun, oppimistehtävien ja esseen tekemistä annetuissa aikarajoissa sekä yhden esseen opponointia. Kurssille osallistuminen ei edellytä aikaisempaa kokemusta Moodle-ympäristöstä.

Ajankohta

Kevätlukukausi 2012 (periodi III).

Vastuuhenkilö

Lehtori Kari Vesala

Lisätieto

elina.renko@helsinki.fi

RS404 Maaseudun kulttuuriperintö (5–10 op)

Rural heritage (5–10 cr.)

Vastuulaitos

Turun yliopisto, historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos

Tavoite

Opiskelija tutustuu maaseudun kulttuuriperinnön eri ilmenemismuotoihin ja oppii tarkastelemaan maaseutua kriittisesti kulttuuriperinnön rakentumisen sekä sen kautta tapahtuvan identiteettien tuottamisen näkökulmasta. Opiskelija hankkii omakohtaista tuntumaa eri alojen kulttuuriperintöhankkeissa työskentelystä ja niiden arvioinnista.

Sisältö

Syventävällä opintojaksolla tarkastellaan maaseutuun liittyvää aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä, sen määrittelytapoja sekä sen muutoksia maaseudun murrosvaiheessa. Maaseudun kulttuuriperintöä lähestytään maisemansuojelun, historiakulttuurin ja kulttuurimatkailun

näkökulmista. Opintojaksolla tutustutaan maaseudun kulttuuriperinnön kehittämisproblematiikkaan erityisesti koko länsirannikon kattavan Pohjanlahden rantatien matkailutiehankkeen yhteydessä.

Opetus ja työtavat

Luento, pienryhmäopetus, itsenäinen työskentely.

Suoritustapa

Osallistuminen opetukseen, kirjallisuustentti ja/tai verkkokurssi, harjoitustyö.

Ajankohta

Kevätlukukausi 2013 (periodi III).

Vastuuhenkilö ja lisätietoja

Professori Maunu Häyrynen, maunu.hayrynen@utu.fi

RS601 Yrittäjyys sosiaalisessa kontekstissa. Teoreettisia näkökulmia yrittäjyyteen maaseudulla (6 op)

Entrepreneurship in social context. Theoretical perspectives on entrepreneurship in rural areas (6 cr.)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos

Tavoite

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelijat sosiaalipsykologiseen näkökulmaan yrittäjyystutkimuksessa sekä esitellä maaseudun pienyrittäjyyteen liittyvää problematiikkaa. Kurssi harjaannuttaa teoreettisten käsitteiden ja käytännön esimerkkien kytkemiseen.

Opetus ja työtavat

Kurssi suoritetaan Moodle-oppimisympäristössä. Kurssimateriaali koostuu kirjallisesta materiaalista sekä verkkoluennoista, joiden pohjalta tehdään oppimistehtäviä. Lisäksi kurssilla kirjoitetaan harjoitustyö, jossa luentojen ja kirjallisen materiaalin pohjalta analysoidaan kahta yritystapausta.

Suoritustapa

Hyväksytyt kurssisuoritus edellyttää oppimistehtävien ja harjoitustyön tekemistä annetuissa aikarajoissa. Kurssille osallistuminen ei edellytä aikaisempaa kokemusta Moodle-ympäristöstä.

Ajankohta

Kevätlukukausi 2012 (periodi IV).

Vastuuhenkilö

Lehtori Kari Vesala

Lisätietoa

elina.renko@helsinki.fi

RS204 Kulttuuri ja aluekehitys (5 op)

Culture and regional development (5 cr.)

Vastuulaitos

Vaasan yliopisto, Aluetiede

Tavoite

Syventyä kulttuurin toimintaedellytyksiin ja monitahoiseen vaikuttavuuteen aluekehityksen ja aluekehittämisen näkökulmasta.

Sisältö

Kulttuurin alueelliset toimintaympäristöt, kulttuurin taloudelliset, sosiaaliset ja henkiset vaikutukset, kulttuuripoliittiset prosessit ja näköalat, aluestrategiat sekä kulttuuriteollisuuden ja luovan talouden mahdollisuudet aluekehittämisessä.

Luennon runko:

1. Suomalainen kulttuuripoliittikka
2. Muuttuvat näkökulmat kulttuuriteollisuuteen
3. Luovan talouden näkymät Suomessa ja provinseissa
4. Maaseudun ja provinssin kulttuuripääomat
5. Taide ja alueen imago (konfliktinäkökulma 1990-luvun alkuvuosilta)
6. Kulttuuriyrittäjyys realismina
7. Provinssien mielenmaisemat
8. Kulttuurin asema alueiden kehittämistyössä ja -strategioissa

Opetus ja työtavat

Luentosarja, workshop.

Suoritustapa

Osallistuminen luentosarjaan ja workshopiin, oppimispäiväkirja (n. 10 s.) ja essee (n. 10 s.)

Oppimateriaali

Markku Wilenius: Luovaan talouteen. Edita 2004.

Kimmo Kainulainen: Kunta ja kulttuurin talous. Tampere University Press 2005.

Kari Ilmonen, Ilkka Luoto ja Olli Rosenqvist: Maaseutumaisen kulttuuritapahtuman olemus, kehitys ja menestys – Kymmenen kehityskertomusta Suomesta Skotlannista, Norjasta ja Uudesta-Seelannista. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisuja 2010/4.

Ajankohta

Luennot Vaasassa 10.-11.11. ja 17.-18.11.2011.

Vastuuhenkilö

Professori, dosentti Kari Ilmonen

Lisätieto

kari.ilmonen@chydenius.fi

RS205 Maatalousmaantiede - ruoantuotannon kehitysnäkökulmia (3 op)

Agricultural geography - future prospects for food production (3 cr.)

Vastuulaitos

Turun yliopisto, maantieteen ja geologian laitos

Tavoite

Oppilaat perehtyvät ruoantuotannon alueellisuuteen maantieteellisestä näkökulmasta. Samalla opitaan ymmärtämään luonnontekijöiden ja ihmisen toiminnan muodostamaa yhteiskunnallista kokonaisuutta paikallisesta ja maailmanlaajuisesta näkökulmasta.

Sisältö

Keskeisiä sisältöjä ovat ajankohtaiset ruoantuotantoon vaikuttavat maailmanlaajuiset tekijät, suomalaisen maatalouselinkeinon harjoittamisen edellytykset, maaseudun kehittämisohjelman mukaiset ympäristötoimenpiteet sekä ympäristönhoitoon liittyvät tutkimuskysymykset. Tärkeitä aiheita ovat myös ruokajärjestelmätutkimus sekä peltotuotteiden jalostaminen liikenteen biopolttoaineiksi.

Opetus ja työtavat

Verkkoluentoja 8 h + kirjoitustehtävä (luentoihin liittyvä henkilökohtainen essee/ harjoitustyö) + ohjeistettu aliokirjoitus annetun kirjallisuuden perusteella.

Suoritustapa

Kirjoitustehtävän ja aliokirjoituksen hyväksytyt suorittaminen.

Oppimateriaali

Kirjallisuusmateriaali ilmoitetaan ilmoittautumisen alkaessa.

Ajankohta

Kurssille ilmoittaudutaan 20.9.2011 mennessä koordinaatioyksikköön Vesa Rouhiaiselle, vesa.rouhiainen@helsinki.fi. Kurssin aloitus on 11.10.2011 Moodle-verkkoympäristössä. Opintojakso on suoritettava lukukauden loppuun mennessä.

Vastuuhenkilöt

FT, Reija Hietala, Turun yliopisto, maantieteen ja geologian laitos.

Lisätietoa

reija.hietala@utu.fi

MODULI (4) COMPARATIVE RURAL STUDIES

Tarkastelun kohteena on maaseutututkimuksen ja maaseudun kehittämisen kansainväliset ulottuvuudet.

Oppimistavoitteet

Opiskelijat ymmärtävät maaseutukysymysten kansainvälisen ja globaalin kontekstin, ja he oppivat arvioimaan maaseutututkimusta ja maaseudun kehittämistä vertailevasta näkökulmasta.

Opintojaksot

Aineopinnot

RS503 Ecological Modernisation and Rural Development (5 cr)
RS702 Optional course

Syventävät opinnot

RS105 Venäjän maaseudun transiitio (3 op)
RS106 Baltic countryside in transition (3 op)
RS503 Ecological Modernisation and Rural Development (7 cr)
RS702 Optional course

RS105 Venäjän maaseudun transitio (3 op)

Vastuulaitos

Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos

Tavoite

Kurssin tavoitteena on ymmärtää Neuvostoliiton jälkeisen Venäjän maaseudun murrosta ja siitä käytävää tieteellistä keskustelua.

Sisältö

Kurssilla käsitellään kollektiivimaatalouden historiaa, vertaillaan Venäjän ja Baltian maatalouden yksityistämistä ja sitä seuraavaa murrosta maataloudessa, maaseudun yritystoiminnassa, ruokaketjuissa ja paikallisen tason kehityksessä ja paikallishallinnossa.

Opetus ja työtavat

Opetus tapahtuu luento-opetuksena Helsingin keskustakampuksella. Suoritus tapahtuu luentojen ja kurssimateriaalin pohjalta kirjoitettavalla esseellä, sekä konferenssityyppisellä suullisella esityksellä. Kurssimateriaali verkossa.

Kirjallisuus

Kurssiaineistona käytetään julkaistuja tutkimuksia ja luennoitsijoiden omia tutkimusaineistoja Venäjän eri alueilta.

Ajankohta

Ei tarjolla lv. 2011–2012

Vastuuhenkilö

Prof. Leo Granberg,
Sosiaalitieteiden laitos & Ruralia-instituutti,
leo.granberg@helsinki.fi

RS106 Baltic countryside in transition (3 cr)

Host institute

Helsingin yliopisto, Aleksanteri-instituutti

Aim/content

Lectures focus on the rural transition in Estonia, Latvia and Lithuania after socialism. The processes during the privatization and their social and economic consequences on the countryside and in the food production system are analyzed. Some of the subtopics will be the transition theories, long rural history, social development and rural policy during EU membership, life histories and strategies of previous kolkhoz workers, and the role of different actors in the countryside.

Study mode

Lectures (24 h), readings and lecture diary. Teaching takes place mainly in English, but some lectures are given in Finnish. Non-Finnish speakers compensate the Finnish parts by analysis of additional material in lecture diary.

Instructors

Prof. Leo Granberg, Department of Social Psychology/Helsinki and Ruralia Institute/Mikkeli

Study material

Ilkka Alanen (ed.) Mapping the rural problem in the Baltic countryside: transition processes in the rural areas of Estonia, Latvia and Lithuania. 2004.

Ajankohta

Ei tarjolla lv. 2011–2012

Contact person

Professor Leo Granberg, University of Helsinki
Leo.Granberg@Helsinki.fi

RS503 Ecological Modernisation and Rural Development (5–7 cr)

Host Institute

University of Helsinki, Swedish School of Social Science

Aim/content

The course will address the following key themes associated with the social science of the environment and rural development.

1. Ecological modernization and rural development: a new agenda?
Focus: Setting out the development of ecological modernization debates in social science and relate them to the problems of rural development in a European context.
2. Old problems and new problems: the changing European rural policy agenda.
Focus: Examining the evolution of current European rural policies in the context of the growing concerns for ecological modernization and integrated and more sustainable rural development.
3. Implications and trends in rural development resource spheres: food production and consumption.
Focus: Addressing the new questions associated with food in modern societies and the policies which currently link food production and consumption with reference to case study evidence.
4. Implications and trends in rural development resource spheres: agriculture and forestry.

Focus: Examining the ways in which more sustainable rural development can be established in the areas of agriculture and forestry.

5. Critical reflections on rural developmental social science?

Study mode

The course will mainly be given as a distant learning course in Moodle environment.

The course starts with a one day opening session where prof. Terry Marsden presents an overview of key issues and an assistant teacher gives practical advice for the work in a Moodle frame. During the course participants write reports on each key theme and interact with other participants and the assistant teacher via Moodle. The course ends with a one day seminar where the written work will be discussed and commented by prof. Marsden and the assistant teacher.

Date and time

To be notified later.

Instructor

Professor Terry Marsden

Contact person

kjell.andersson(at)helsinki.fi

Rural Studies – Maaseutualan monitieteisiä maisteriopintoja tarjotaan kuuden yliopiston yhteistyönä Rural Studies -yliopistoverkoston kautta.

Toiminta perustuu yliopistojen väliseen verkostosopimukseen.

Toiminnan ohjaamisesta ja kehittämisestä vastaa johtoryhmä, jossa kaikki jäsenyliopistot ovat edustettuina.

Verkoston opetuksesta vastaavat alan opettajat ja vastuulaitokset jäsenyliopistoissa. Verkoston toimintaa koordinoi Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Mikkelin yksikkö.

Koordinaatioyksikkö:

Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
Lönrotinkatu 7
50100 MIKKELI

www.ruralstudies.fi